

ZSÁVOLYA ZOLTÁN

Lándory – mikor megtántorul

„Olvasókönyvekbe!”
Minister

De el nem tántorul. A feladattól jelesül, amelyet rá a másik ember, még akkor gyereklány, testált. Mert, apja épp meghalván, igenis, „testált”, noha saját maga magát. Helyette legyen ő az új; gyámja. Mostan az a gyerek felnőtt és nagyonis nő. Csitri volt, bakfis? – Olyan mindegy. Volt csak; jelenleg másképp van a lányzat s érezhető(en) lenne! Ezen a szegényes, de felnarancsolt karácsonyestén. S mindez lefut: nem több, mint fél év alatt.

Fél év alatt lánykából nő? Szemlélet, felfogás, *idéa* kérdése mindössze jóformán. „Előbben is az, nyilván, vagy most sem még.” – Lándory kétségkívül oly (egy már nem egészen) fiatal ember, kinek van jövője, perspektívát lát. Ha azt nem is sejtheti, újabb év múlva meg mi lesz már: férj-feleségi állapot s közben csak egy Kaszáló Nyár. (Nővérét suhintja el a halál pengéje, miközben Godiva rejtékszobába visszavonultan és együttérzőn Godiva kies, vad birtokán, Bartalfalván.)

Túlzottan biztos nem tudatosítja: „páterizált” III. Richard lehetne. Kis híján az a gyilkos (közvetve, de mégis!), *mely* – így kínozná magát, állatemberesre tárgyiasítva, ha csak körömpiszoknyi öngyanú érné, *tényleg* – mert kicsit azért éri, bizony –, szóval amely nem hitvesét, ámde egyenesen az apját, biológiai-családi eredetét vágta le a nőnek s most hevesen megostromolja. Lesüti bár a szemét, de csak mert a másik mélyen ül... Pár óra vele a fa alatt, átutazóban, Strasbourg (Európa) felé.

Óh, annyira meggondolatlanok lenni: nem! Csupán a pályafő restaurációjában összeszedni a táskába, mindazt, ami kapható lényegében. S így hatalmas lakomát csapatni, magának is; megvéve lábón az egész behavazott kóceráját. Egyenkint hozza lámpafényre a bajor főváros büszkeségeit: füstölt libasonkát, pompás *Weisswurstot*, nagyobb felét egy *Baumkuchen*nek, gorgonzolát, azután bécsi *Kaisersemmelt* s az ominózus narancsokat ugyebár! Végül pezsgőt is. (A jelenlévő kisgyerek mindazáltal bekajálva szunnyadjon el...)

Két esztendővel később különben a Traumhold leány sem él.
De adódik szép évük együtt, utazásokkal. Mintha már
az Égbe rögtön – a tenger hullámzása olyan, a víz
a páracseppek felhőjében teljes-egy a folyékony elemmel...
Mennyivel megnyugtatóbb így, rendezett viszonyban
járni a *számócák útját!* Mindig arra, ahol könnyebb az éghajlat
a tüdővészésre, akinek csak orvosi szinonimája itten
az: „mellbeteg”. (Nem úgy, mint megannyi későbbieknél.)

EMMANUEL HOCQUARD

1

Barnák, zöldek & feketék

Ne mondd az üvegszilánkok szavak
vagy hogy *olyanok* mint a vers szavaiKedves B., felejtsd el a szavakat
ne számold az éveketNe gondold kezekben tartod
a vers darabkáit, az időt

Ne írd azt a színben benne van a törtézés

Ezek a kavicsok nem mondják el az Égei-tengert
a borítékokonEzek az üvegcserepek nem szótagok
ezekben a borítékokban nincs levél

Ne álmodd hogy minden éjjel megfulladsz

Emmanuel Hocquard 1940-ben született Cannes-ban. A kortárs francia költészet meghatározó alakja. Műveiben szakít mindenfajta líraisággal, metaforikus beszéddel – ahogy ő mondja „ál-mélységgel” –, hogy rátaláljon egy minimalista nyelv belső dinamikájára. A *Le Cap de Bonne Espérance* (1988) kötetben ezt írja: „Ilyen az én művészetem: minden átmenet nélküli kontrasztok a triviális prózaiság és a lélek nosztalgikus nekilendülései között; a köznapi nyelv használata, ami azonban nem zárja ki sem a tudományos kifejezéseket, sem a mitológiai reminiscenciákat, sem pedig az absztrakt gondolkodás segítségül hívását.” Az itt közölt fordítások a *Théorie des Tables* (P.O.L., 1992) című kötetből készültek. A kötet címe egyrészt a bizonyosságot leváltó kontemplációra (*théorie*) utal, másrészt pedig az asztalra mint hordozóra, amelyre az ember különféle tárgyakat helyezhet (asztal nélkül ezek a földre hullának). A gesztus azonban eleve feltételez egyfajta – a fotográfiához hasonló – vizualizációs technikát. (*A ford.*)

2

A sziget neve: *láthatatlan*

Tisztítsd meg az objektívet
a kavicsokat mosd meg a tengerben
vers lehet

Üdvözöllek Olivier, mit akarsz ebből kihozni?
lefényképeztem neked öt órákor ezt a pálmafát

A kavicsok nem lépnek be egyetlen képmezőbe sem
dolgozz a képmező hiányából

Az üveg a végtelenségig újrahasznosítható

Tedd ki a fényre a negatívot
mosd le róla a képet

A borítékok asztalok

3

A neved: *láthatatlan*

Hogyan mondjam és ne mondjam én
hogyan mondjam neked te

Nem ismered a hangod amikor beszélsz
a nyelved nem a tiéd

Világítsd meg ezt azzal hogy lefordítod

Kedves V., vedd ami a kezed ügyébe esik
válogasd szét ami az asztalon van

A kavicsokat dobd bele egy tálba
Megjelenik a szín a vízben

Ne válogasd szét az én-t és a te-t

Ne válogasd szét a kéket és az Égei-tengert

47

Szemben a tegnap
Kedves Maya, a felhőd
valaki felett
visszaalszik

Egy zöld bőrönd
tartalma a saját kulcsa

Az üveg szikrázik

Hatalom & Forróság
az álomtechnikában

48

Kedves E., azt mondd nem
én nem tudom

Talán elmegy?
nem maradsz

Milyen távolságból
kék egy hullám?

Egy kérdés nem válaszol
válaszol

49

A nap neve: indigó

Mitől félsz?
azt jelenti mi
ketten vagy én

Milyen hosszú egy könyv?

Kedves Jules, Kedves Juliette
az egyik névben benne van egy másik

Hallgasd a szamarat, vedd meg a kecskét.

(Varga Mátyás fordításai)